

Onderzoek naar de natuurwaarden van perceel Nieuwstraat 33 Volkel

Ecologisch Adviesbureau Ettema

19 december 2022

Gemeente Uden

Onderzoek naar de natuurwaarden van perceel Nieuwstraat 33 Volkel.

Inhoud

Inleiding.....	4
1.1 Aanleiding en opzet.....	4
1.2. Ligging van het onderzoeksgebied.....	5
2 Interim omgevingswet.....	6
3. Natuurwaarden van het perceel Nieuwstraat 33 in Volkel.....	8
3.1 Werkwijze.....	8
3.1.1 Veldonderzoek.....	8
3.3 Gebiedskarakteristiek/biotopen.....	11
3.4 Conclusie natuurwaarden.....	11
4 Aandachtspunten voor de uitvoering.....	13
5 Conclusies en aanbevelingen.....	13
VERANTWOORDING VERSPREIDINGSgegevens FLORA EN FAUNA.....	15
Bijlage 1.....	16

Inleiding

1.1 Aanleiding en opzet

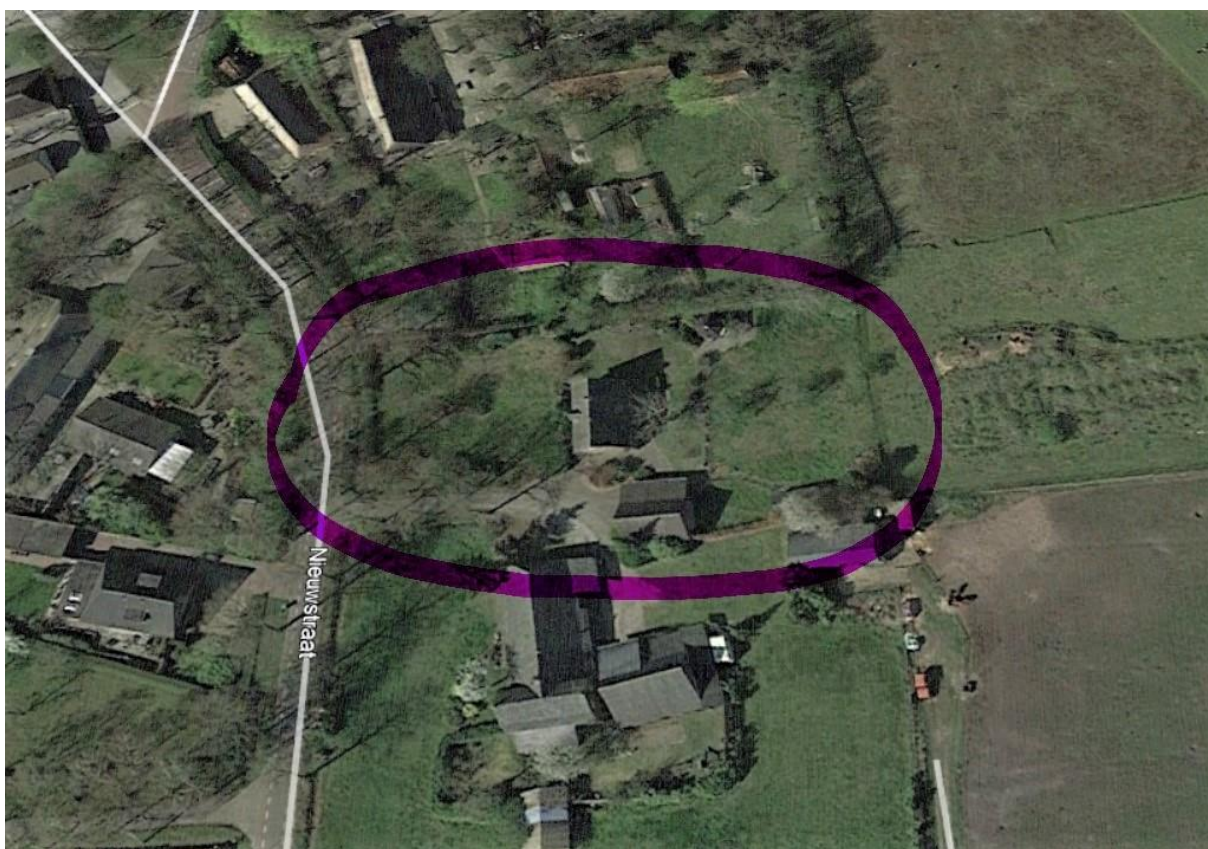
Aanleiding voor dit onderzoek vormt de gewenste afbraak van het woonhuis op perceel Nieuwstraat 33 Volkel.

Er is nader onderzoek nodig om te onderzoeken of beschermde soorten van de bebouwing gebruik maken.

Naast een onderzoek op locatie naar beschermde soorten volgens de Wet natuurbescherming zal er ook naar actuele digitale data gekeken worden.

Hierna zal bekeken worden, of de ruimtelijke ingreep effect heeft op de aanwezige beschermde flora en fauna.

1.2. Ligging van het onderzoeksgebied

Nieuwstraat 33 Volkel

2 Interim omgevingswet

De bestaande Wet natuurbescherming 1-1-2017 wordt integraal opgenomen in de Omgevingswet, die naar verwachting ingaat op 1 juli 2022. Tot die datum geldt de Wet natuurbescherming.

Er wordt bij de quick scan gekeken, of er beschermde soorten, genoemd in de wet natuurbescherming aanwezig zijn op het genoemde perceel en in de bebouwing.

Alleen de relevante delen van de wet worden weergegeven met weglating van artikelen over landbouw, wildbeheer en schadebestrijding.

Landelijk beschermde soorten

Bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Deze soorten zijn beschermd naast de in bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HRL) en de Vogelrichtlijn (VRL) genoemde soorten.

Onderdeel A:

Zoogdieren (33), amfibieën (8), reptielen (3), vissen (7), dagvlinders (23), libellen (8) en kevers (1).

Onderdeel B

Planten (76)

Beschermde soorten uit de Vogelrichtlijn (VRL)

51 soorten in 5 categorieën.

Nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd, de nesten van soorten in categorie 5 zijn beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn.

Categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Beschermde soorten uit de Habitatrictlijn (HRL)

Amfibieën (8), dagvlinders (8), haften (1), kevers (4), libellen (9), nachtvlinders (1), reptielen (7), bladmossen (2), varens (1), vissen (2), weekdieren (2), zaadplanten (5) en zoogdieren: vleermuizen (22), landzoogdieren (8), zeezoogdieren (22).

Naast de VRL worden ook beschermde vogels genoemd in de HRL: 328

Natura 2000-gebied:

gebied, dat:

- a. door de bevoegde autoriteit van het land waarin het gebied is gelegen is aangewezen als speciale beschermingszone, ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn of de artikelen 3, tweede lid, en 4, vierde lid, van de Habitatrictlijn, of
- b. is opgenomen op de lijst van gebieden van communautair belang, bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrictlijn;

3. Natuurwaarden van het perceel Nieuwstraat 33 in Volkel

3.1 Werkwijze

3.1.1 Veldonderzoek

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van bestaande inventarisatiegegevens van de omgeving en een nieuwe inventarisatie van actuele natuurwaarden van het bedoelde perceel met gebouw.

Op maandag 17 mei is door ecooloog N. Ettema en dhr. C. van Lieshout van 14.00 tot 16.00 het perceel met woning op de aanwezigheid van beschermde dieren en planten onderzocht. Hierbij werd beoordeeld voor welke plant- en diersoorten het plangebied een geschikte habitat biedt. Daarbij is ook gekeken naar sporen van dieren i.h.b. van vogels zoals nesten, invliegopeningen en uitwerpselen. De bebouwing is nader onderzocht op bewoning door vleermuizen.

3.1.2 Bronnenonderzoek

Bij het bronnenonderzoek is vooral gelet op beschermde soorten in het kader van de Wet Natuurbescherming.

De locatie ligt niet in een Natura 2000 gebied.

De volgende bronnen zijn in het kader van dit onderzoek gebruikt:

- Waarneming.nl

Verspreidingsgegevens van 1 januari 2013 tot 8 juni 2021 van kilometerhok 173-406, waarin het perceel ligt.

- Onderzoek van het perceel en het gebouw.

3.2 Gegevens uit literatuur- en veldonderzoek

Zoogdieren:

Naast egel, konijn, mol en bunzing komt in de omgeving de gewone dwergvleermuis voor. De genoemde vleermuissoort is relatief algemeen maar desalniettemin streng beschermd vanuit de Habitatrichtlijn.

Sporen van mol en egel zijn niet gevonden op het perceel. Er waren geen molshopen aanwezig. De egel maakt voor zijn winterslaap gebruik van bladhopen onder struiken.

Kleine marterachtigen:

Hermelijn is in de regio niet waargenomen en het perceel is erg droog en daardoor minder geschikt leefgebied.

De wezel leeft van kleine prooidieren, maar er zijn geen sporen van muizen aangetroffen of kadavers van muizen.

De bunzing jaagt op muizen, kikkers en padden en konijnen. Ook vogelnesten worden bezocht. Er zijn ook geen droppings van de bunzing aangetroffen op het perceel. De steenmarter komt sinds een aantal jaren in ieder kilometervak voor vooral in bebouwde omgeving. Er zijn geen droppings of andere sporen van de steenmarter gevonden. De kleine marterachtigen verblijven voornamelijk in rommelhoekjes en onder takkenbossen. Deze waren niet op het perceel aanwezig. Ook vogelnesten in struiken en boomholtes zijn niet gevonden.

Wel zijn er verbindingstroken rondom het perceel aanwezig.

Een nader habitatsgeschiktheidsonderzoek voor kleine marterachtigen is echter niet nodig, omdat er geen levende have zoals kippen of konijnen gehouden worden, die muizen aantrekken door voerresten.

In het af te breken woonhuis is geen toegankelijk verblijf aanwezig.

De dwergvleermuis maakt vooral gebruik van gebouwen; daarom is gezocht naar invliegopeningen onder de dakrand en ventilatieroosters in de spouwmuur. Deze laatste zitten onder aan de muur; bovendien is de spouwruijnte gevuld met isolatiemateriaal. In de openingen zijn spinnenwebjes aanwezig en er zijn geen uitwerpselen gevonden. De aanwezigheid van de dwergvleermuis in de woning kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

Ventilatieopeningen in de spouwmuur op 50 cm hoogte

Vogels:

Een groot aantal algemene maar wel beschermde soorten (37) zijn sinds 2013 in het kilometervak gemeld. Zie bijlage Verantwoording

Op het geïnventariseerde erf om de woning komt een groot aantal vogels voor. De meeste zijn algemene soorten welke in het struweel en op het erf hun schuil- en nestgelegenheid kunnen vinden. Voorbeelden zijn koolmees, pimpelmees, heggenmus, roodborst, gekraagde roodstaart, houtduif, vink en groenling. Deze vogels hebben geen binding met, en zijn niet afhankelijk van de te slopen woning.

Op het erf en in en om de woning komen ook vogels voor met een jaarrond beschermd nest. De te slopen woning is geschikt als verblijfplaats, en biedt voldoende mogelijkheid om nesten te bouwen voor huismussen en spreeuwen. Deze vogels met een vaste verblijfplaats worden het jaar rond beschermd door de Wet Natuurbescherming. Deze bescherming geldt ook voor hun functionele leefomgeving.

Tijdens het veldonderzoek is het erf en de woning onderzocht op de verblijfplaats en nesten van huismussen en spreeuwen en is bepaald welke gevolgen de voorgenomen sloop van de woning voor deze vogels met zich mee kunnen brengen. De huismussen en spreeuwen waren tijdens ons veldonderzoek daadwerkelijk aanwezig, alsmede ook

Spreeuwnest achter de dakgoot

Enkele fruitbomen op het erf

de nesten voor beide soorten welke onder de dakpannen in de spouwmuren werden vastgesteld.

De bomen welke op het erf voorkomen zijn onderzocht op gaten en holtes waar eventueel hollenbroeders zouden kunnen nestelen. Deze zijn niet gevonden.

Planten:

Op het perceel zijn geen beschermde planten waargenomen. Vermeldenswaardig is het voorkomen van de Gewone vogelmelk, een soort van het Vogelkers-Essenbos, dat kenmerkend is voor goede, niet verzuurde bodems.

Reptielen en Amfibieën:

Er worden geen soorten voor het kilometervak vermeld en op het perceel zijn geen kikkers, padden of hagedissen gevonden. Voortplantingswater ontbreekt.

Dagvlinders:

Er worden slechts drie algemene soorten voor het gebied vermeld; Het redelijk kruidenrijke grasland is wel geschikt voor kleine graslandvlinders als hooibeestje, kleine vuurvlieder, blauwtjes en dikkopjes.

3.3 Gebiedskarakteristiek/biotopen

De omgeving van de Nieuwstraat wordt omgeven door oprukkende industrie. Het nog kleinschalige gebied kent nog erfstructuren met kleine weilandjes en aanplant, die de gemeente wil behouden. Het plangebied zelf wordt ontsloten met een lindenbomen inrit en bestaat grotendeels uit een kleine schapenweide voor en achter de woning. Aan de voorzijde is een border aangebracht met standaard tuinbeplanting zoals confineren, skimmia, hortensia sneeuwbes struiken, hulst, taxus, rhododendrons en een solitaire kersenboom. Aan de achterzijde staan enkele fruitbomen, een beukenhaag aan de zuidzijde met de buren en een schapenhok.

3.4 Conclusie natuurwaarden

Zoogdieren:

Rondom het perceel aan de Nieuwstraat komt gewone dwergvleermuis. De mol, egel, bunzing en konijn leven ook in de omgeving. Er zijn geen sporen van deze soorten aangetroffen, maar deze zullen het perceel naar alle waarschijnlijkheid bezoeken om te foerageren.

Vogels:

In de omgeving leven veel zangvogeltjes, die niet aan gebouwen zijn gebonden. De aanwezige tuinbeplanting in combinatie met de woning zijn geschikte nest-, voortplanting- en rustfuncties voor de huismussen en spreeuwen. De huismus en spreeuw nestelen in het gebouw. Aan de achterzijde (zuid-westelijk hoekpunt) onder de dakgoot is één spreeuwnest aangetroffen. De huismussen nestelen aan de voorzijde van de woning (westzijde) onder de laagste pannenrij. Op 23 oktober 2022 is een verdiepend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismussen. Daarbij zijn de onderste pannenrijen van de westzijde van de westgevel verwijderd. In totaal zijn 10 nesten aangetroffen.

Nesten huismussen

Planten:

Er zijn geen beschermde soorten op het perceel aangetroffen.

Camelia- en Bamboestruik

Schaapsstal met beukenhaag

4 Aandachtspunten voor de uitvoering

Het verdient aanbeveling om voor het begin van het broedseizoen voorzieningen te treffen voor de aanwezige standvogels. Het broedseizoen kan al beginnen in april.

5 Conclusies en aanbevelingen

Het perceel vormt onderdeel van een historisch agrarisch landschap. Het verdient aanbeveling om na de sloop en nieuwbouw bij de herinrichting van het perceel het grasland en de tuin zoveel mogelijk te ontzien en aanplant van bomen en struiken hierop af te stemmen.

Voor de algemene struweelvogels zijn voldoende dichte heester/struiken en dichte heggen aanwezig welke voldoende dekking en nestgelegenheid bieden.

Voor het bieden van alternatieve nestgelegenheid voor de huismussen worden 4 huismussenflats (nestkasten met 6 compartimenten) geplaatst op een plaats waar de vogels in nabije omgeving dichte struiken kunnen vinden welke voldoende schuilgelegenheid biedt. Concreet zijn deze 3 plekken: 1 kast tegen de schapenschuur met als schuilmogelijkheid de bestaande beukenhaag, 1 kast ten westen van de bestaande woning in de buurt van de aanwezige taxus struiken en 1 kast ten oosten van de bestaande woning met als schuilgelegenheid dichte Camelia struiken en Bamboe. De vervangende nestplaatsen voldoen aan de eisen zoals aangegeven in paragraaf 3.2 van het Kennisdocument Bij12 (2022).

Voor het bieden van alternatieve nestgelegenheid voor de spreeuwen wordt voorgesteld om een 3 tal spreeuwnestkasten op te hangen in de bestaande fruitbomen achter de bestaande woning.

Voorbeeld nestkast huismus (Brabants Landschap)

Voorbeeld nestkast spreeuw

Voordat het plan uitgevoerd wordt dienen de nest- en rustplaatsen van de huismus ongeschikt gemaakt te worden (zie kennisdocument huismus, Bij12, 2022, paragraaf 3.6). In dit geval wordt de woning gesloopt. Zowel de mussenflats als de nestkasten voor de spreeuwen worden ruimschoots voor het broedseizoen aangebracht. De mussenflats komen te hangen onder een afdakje.

In de nieuwsbrief 3 Wet natuurbescherming Provincie Noord-Brabant bij het onderdeel “Ontheffingverlening” is aangegeven onder welke omstandigheden geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd:

“De beantwoording van de vraag of een soortenontheffing ingevolge de Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden, ofwel met welke mitigerende maatregelen is een initiatief niet ontheffing plichtig, is gegeven in de Nieuwsbrief nummer 3 (nov 2017) van de provincie Noord-Brabant. Voor deze beoordeling wordt de beleidslijn gehanteerd dat vooral de ecologische functies in een plangebied van belang zijn. Indien bij een project, door bewezen effectieve maatregelen, de ecologische functie te allen tijde en van gelijke kwaliteit behouden kan blijven, kan bijvoorbeeld bij het verwijderen van een nestplaats een verbodsovertreding worden voorkomen. In die gevallen is er geen ontheffingsplicht. Wel is in dat geval afdoende onderzoek naar de aanwezige verschillende functies van het plangebied voor soorten van belang. Ook is belangrijk dat de uitwerking van genomen bewezen maatregelen effectief zijn. Bijvoorbeeld door voldoende gewenningsperiode aan geplaatste alternatieve verblijven. Een ander aandachtspunt is dat de functies ook qua kwaliteit op ieder moment gelijkwaardig blijven. Verstoring kan bijvoorbeeld de kwaliteit van verblijven (tijdelijk) verslechteren of zelfs ongeschikt maken.”

Uit dit onderzoek blijkt dat aan alle voorwaarden wordt voldaan en dat er voldoende zekerheid is dat geen ontheffingaanvraag ingediend hoeft te worden”, mits de aanbevelingen tijdig worden toegepast.

VERANTWOORDING VERSPREIDINGSGEGEVENS FLORA EN FAUNA

Algemeen

- www.overheid.nl
- www.natuurcompendium.nl
- www.brabant.nl

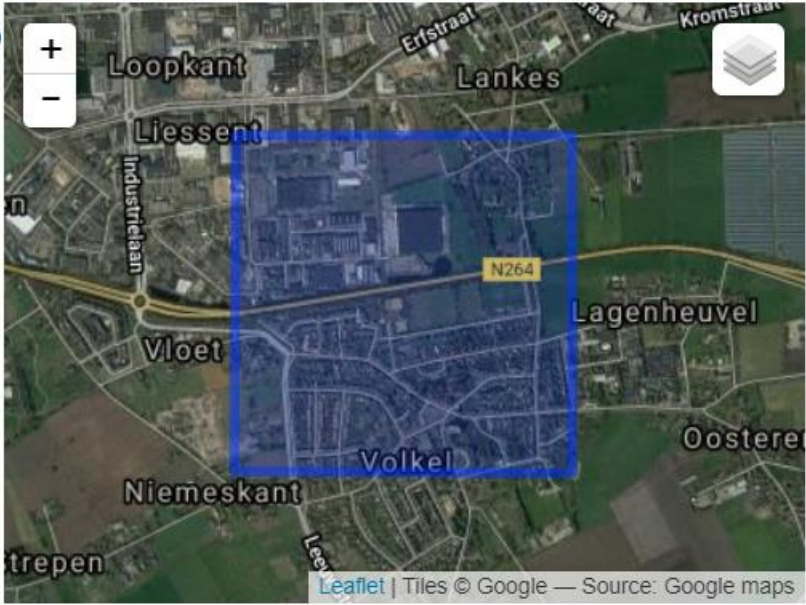
Flora en fauna van de omgeving

- Waarneming.nl
- [Veldonderzoek door ecoloog drs. N.A. Ettema](#)
- [Veldonderzoek door vogelkenner-werkgroep uilen Dhr. C. van Lieshout](#)

Bijlage 1

Waarnemingen gemeente Uden kilometervak 169-409 2013-2020

173,406

Soorten

Soortgroep

Familie

Zeldzaamheid

Begindatum

tot

Zonder exoten, escapes, ondersoorten, varianten etc

Alleen eigen waarnemingen

OK

#	Soort	Aantal	Kaart
1	Kolgans - <i>Anser albifrons</i>	1	
2	Knobbelzwaan - <i>Cygnus olor</i>	1	
3	Wilde Eend - <i>Anas platyrhynchos</i>	1	
4	Gierzwaluw - <i>Apus apus</i>	4	
5	Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	3	
6	Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	2	
7	Waterhoen - <i>Gallinula chloropus</i>	4	
8	Kraanvogel - <i>Grus grus</i>	2	
9	Scholekster - <i>Haematopus ostralegus</i>	3	
10	Ooievaar - <i>Ciconia ciconia</i>	1	
11	Aalscholver - <i>Phalacrocorax carbo</i>	2	
12	Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	1	
13	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	1	
14	Kerkuil - <i>Tyto alba</i>	1	
15	IJsvogel - <i>Alcedo atthis</i>	1	
16	Groene Specht - <i>Picus viridis</i>	2	
17	Boomvalk - <i>Falco subbuteo</i>	1	
18	Ekster - <i>Pica pica</i>	1	
19	Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	5	
20	Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	4	
21	Zwarte Mees - <i>Periparus ater</i>	1	
22	Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i>	2	
23	Bosrietzanger - <i>Acrocephalus palustris</i>	1	
24	Spotvogel - <i>Hippolais icterina</i>	1	
25	Braamsluiper - <i>Curruca curruca</i>	2	
26	Spreeuw - <i>Sturnus vulgaris</i>	2	
27	Beflijster - <i>Turdus torquatus</i>	1	
28	Merel - <i>Turdus merula</i>	4	
29	Kramsvogel - <i>Turdus pilaris</i>	1	
30	Koperwiek - <i>Turdus iliacus</i>	1	
31	Zanglijster - <i>Turdus philomelos</i>	1	
32	Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	1	
33	Zwarte Roodstaart - <i>Phoenicurus ochrurus</i>	7	
34	Huismus - <i>Passer domesticus</i>	1	
35	Witte Kwikstaart - <i>Motacilla alba</i>	4	
36	Vink - <i>Fringilla coelebs</i>	1	
37	Putter - <i>Carduelis carduelis</i>	3	

37 resultaten

Soorten

Soortgroep Zoogdieren
Familie Alle
Zeldzaamheid >= onbekend
Begindatum 2013-01-01
tot 2021-06-08

Zonder exoten, escapes, ondersoorten, varianten etc
 Alleen eigen waarnemingen

OK

#	Soort	Aantal	Kaart
1	Konijn - <i>Oryctolagus cuniculus</i>	1	
2	West-Europese Egel - <i>Erinaceus europaeus</i>	2	
3	Europese Mol - <i>Talpa europaea</i>	2	
4	Gewone Dwergvleermuis - <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	1	
5	Bunzing - <i>Mustela putorius</i>	1	

5 resultaten

Soorten

Soortgroep Planten
Familie Alle
Zeldzaamheid >= onbekend
Begindatum 2013-01-01
tot 2021-06-08

Zonder exoten, escapes, ondersoorten, varianten etc
 Alleen eigen waarnemingen

OK

#	Soort	Aantal	Kaart
1	Duizendblad - <i>Achillea millefolium</i>	1	
2	Speerdistel - <i>Cirsium vulgare</i>	1	
3	Hazelaar - <i>Corylus avellana</i>	1	
4	Wilde kardinaalsmuts - <i>Euonymus europaeus</i>	1	
5	Hop - <i>Humulus lupulus</i>	1	
6	Jeneverbes - <i>Juniperus communis</i>	1	
7	Gele plomp - <i>Nuphar lutea</i>	1	
8	Robinia - <i>Robinia pseudoacacia</i>	1	
9	Taxus - <i>Taxus baccata</i>	1	
10	Gelderse roos - <i>Viburnum opulus</i>	2	

10 resultaten

Soorten

Soortgroep

Familie

Zeldzaamheid

Begindatum

tot

Zonder exoten, escapes, ondersoorten, varianten etc

Alleen eigen waarnemingen

OK

Soort Aantal Kaart

0 resultaten

Soorten

Soortgroep

Familie

Zeldzaamheid

Begindatum

tot

Zonder exoten, escapes, ondersoorten, varianten etc

Alleen eigen waarnemingen

OK

#	Soort	Aantal	Kaart
1	Groot koolwitje - <i>Pieris brassicae</i>	1	
2	Citroenvlinder - <i>Gonepteryx rhamni</i>	1	
3	Kleine vos - <i>Aglais urticae</i>	1	

3 resultaten